

Moestuinen in de provincie Mayo-Dallah

VERSLAG 2023

Uitvoerder

Centre Chrétien d'Appui au Developpement Communautaire (CECADEC), Pala.

Doel

Algemeen

- Meer weerbaarheid tegen de effecten van klimaatverandering op landbouw voor boeren in zeven dorpen in het zuiden van Tsjaad.
- Diversificatie van hun bronnen van inkomsten en van voeding.

Specifiek

- Inrichting en omheining van zeven moestuinen (elk ca 2 hectare) in de provincie Mayo-Dallah.
- Training in tuinbouwtechnieken voor boeren in zeven dorpen.

Wat werd bereikt

- 70 mannen en vrouwen in vijf dorpen (Bissi-Keda, Dramgol, Makeuré, Potchili-Djouazi en Zahleu) hebben een moestuin aangelegd en oogsten nu, in januari 2024, de eerste producten. Het seizoen voor tuinbouw begint in november, als de oogst van grotere akkers binnen is, en loopt door tot er niet meer genoeg water in de putten staat (of op zijn best tot juni, als de akkers geploegd moeten worden voor de verbouw van gierst, sorghum, katoen).
- 70 gezinnen eten meer groenten.
- 70 gezinnen hebben extra inkomsten. Het landbouwseizoen (juni-oktober) van 2023 was veel te droog. De oogsten van gierst en sorghum, het basisvoedsel, vielen overal tegen en prijzen daarvan zijn al bijna twee keer zo hoog als vorig jaar. Naar het einde van het droge seizoen zullen de prijzen nog verder oplopen. Andere prijzen zijn ook sterk gestegen, onder meer door de toestroom van tienduizenden vluchtelingen uit Soedan en doordat de prijs van benzine is verdubbeld. Extra inkomsten zijn meer welkom dan ooit.

Wat werd daarvoor gedaan

- In vijf dorpen is twee hectare grond ingericht voor moestuinen. Binnen die twee hectare hebben mannen en vrouwen hun individuele moestuinen.
- Elk moestuincomplex is voorzien van een put en een pomp. De pomp wordt 's avonds door een van eigenaren mee naar huis genomen om diefstal te voorkomen.
- Rond elk van de vijf moestuincomplexen zijn hagen van de doornstruik Parkinsonea geplant
- De 70 moestuinhouders ontvingen van CECADDEC verbeterde zaden voor verschillende groenten (bieten, sla, tomaten, uien, kool en wortels). Van de eerste oogst zullen ze een deel laten doorgroeien om zelf zaad te winnen.

Financieel verslag

CECADEC had zeven moestuinen willen financieren voor 26.828 €. Onze stichting kon 17.340 € overmaken. Het plan is vervolgens bijgesteld tot de inrichting van vijf moestuinen, met elk een waterput. Voorlichting is zuiniger georganiseerd dan aanvankelijk was voorzien.

In beeld

Handpomp in Bissi-Keda.

Inrichting tuinen in Dramgol.

Parkinsonea stekken voor doornhagen.

Zaden zijn afgeleverd in Zahleu.

Uien, Bissi-Keda.

Boven: sla in Makeuré. Onder: uien in Potchili-Djouazi.

